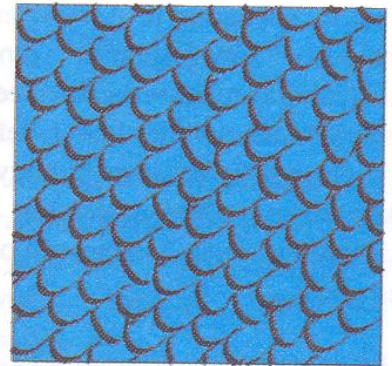
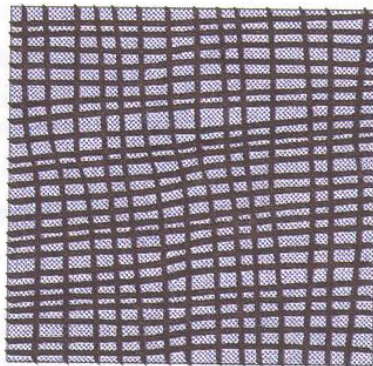
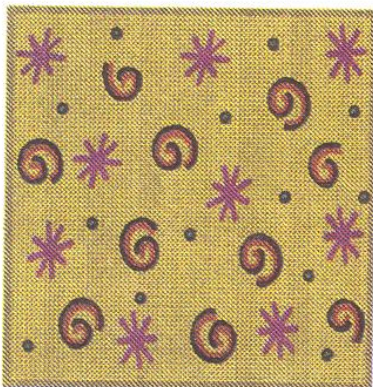
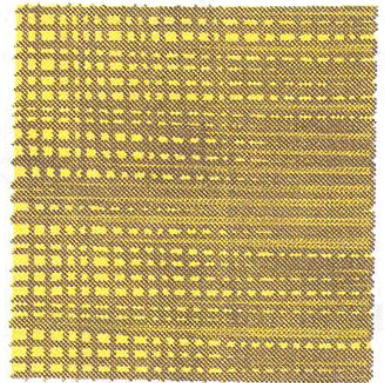

VÄUVÄN VÄNHEMMILLE

P E R H E N E U V O L A

Me kaikki tarvitsemme elämässämme paljon lämpöä, rakkautta, hellyyttä ja läheisyyttä. Lapselle niitä voivat vanhempien lisäksi antaa kaikki lapsen kanssa usein tekemisissä olevat ihmiset. Äiti on tässä vaiheessa lapsen tärkein side ulkomaailmaan, mutta myös muut perheenjäsenet ovat alusta lähtien lapsen maailman turvallisuuden rakentajia. Isän on hyvä heti alusta lähtien päivittäin osallistua lapsen hoitoon.

Luottamus ihmisiin kehittyy ensimmäisen elinvuoden aikana. Siksi on tärkeää, että lapsen ensimmäiset aikuis- ja sisarussuhteet ovat myönteisiä. Turvallisuuden tunne kehittyy säännöllisissä ihmissuhteissa. Ne luovat vankan pohjan tunne-elämän suotuisalle kehitykselle.

Tuttu on turvallista

Erot, hylätyksi tuleminen ja välinpitämätön suhtautuminen lapseen järkyttävät helposti turvallisuuden tunnetta. Jos tuskallisia erokokeuksia tulee paljon, niin seurauksena voi olla lapsen pelokkuus sekä myöhemmin kykenemättömyys läheisiin, kiinteisiin ihmissuhteisiin. Sitä voi edesauttaa myös, jos lapsen hoitaja vaihtuu usein.

Lasta on hyvä ensimmäisen vuoden aikana tutustuttaa myös kodin ulkopuolisiin ihmisiin. Älä jätä tämän ikäistä lasta koskaan yksin. Pyydä joskus isovanhempia tai jotakuta muuta tuttua ihmistä hoitamaan lastasi. Naapurin perheellä voi olla sama tilanne. Auttakaa toinen toisianne. Vanhemmat tarvitsevat myös kahdenkeskisiä hetkiä.

Sylissä on hyvä olla

Ensimmäisen vuoden loppupuolella lapsesi näkee jo vaivaa saadakseen Sinut leikkimään kanssaan ja tekee kaikki temput saadakseen huomiosi puoleensa. Hän pyrkii usein syliin, halaa ja suukottelee. Sylissä ollessa voi hyvin leikkiä sana- ja kosketteluleikkejä, esim. "leivon, leivon leipäsiä", "kөрө, көрө kirkkoon".

Olkaa koko perhe yhdessä vauvan kanssa. Joskus voi olla hauskaa siirtää vaikka patjat lattialle ja kellitellä siellä koko perheen voimin.

Vauva kehittyy muiden seurassa

Lapsella on jo syntyessään oma yksilöllinen itsensä. Häntä ei kannata verrata toisiin, sillä jokainen lapsi kehittyy omaan tahtiinsa. Samankin perheen lapset voivat olla temperamentiltaan hyvin erilaisia.

Jo muutaman viikon ikäisenä lapsi katsoo vanhempiaan tarkkaavaisesti ja hymyilee, kun hänelle hymyillään. 3 – 4 kuukauden ikäisenä hän jokeltelee ja nauraa riemukkaasti. Naurulla lapsi ilmaisee mielihyvää ja itkulla mielipahaa. Noin puolen vuoden iässä lapsen keinot ilmaista tunteitaan erilaisten ilmeitten, eleitten ja ääntelyn avulla paranevat. Vierastamistakin saattaa ilmetä. Monesti tulee itku, kun vieras ihminen ilmaantuu paikalle. Vanhempien syli on tällöin tärkeä turvapaikka.

Noin 10 – 12 kuukauden ikäisenä lapsi saavuttaa uusia taitoja. Hän alkaa toistaa tavuja ja ensimmäisiä omia sanoja alkaa ilmetä. Myös lapsen liikkumiskyky monipuolistuu, hän alkaa tutustua uusiin esineisiin ja pistää tällöin kaiken suuhunsa. Tutti on tässä iässä monelle vauvalle hyvin kallis aarre. Vauvan kannattaakin antaa rauhassa tyydyttää imemistarpeensa.

Tue myös omatoimisuutta

Omatoimisuuden opetteluvaiheessa syntyy aina hämminkiä. Syömistä opetteleva lapsi voi olla varsinainen sottapytty. Anna lusikka hänen käteensä, vaikkei ruoka aluksi aina suuhun asti menisikään. Aikuisen turvallisessa seurassa on hyvä opetella erilaisia taitoja.

Potalla istumista voi jo opetella. Voitte aloittaa säännölliset pienet pari minuuttia kestävät tutustumishetket.

Myös päivähoitossa on hyvä muistaa, että jo alle vuoden vanhatkin lapset ovat yksilöitä omine erityisine tarpeineen. Kaikilta lapsilta ei voi vaatia samanlaista toimintaa.

Varsinkin elämän alkuvaiheessa ovat tärkeitä turvallinen ympäristö ja lämpimät, paljon hellyyttä tarjoavat ihmissuhteet. Niiden avulla luodaan kehitykselle turvallinen pohja.

Leiki, laula, loruile

Lapsen aistit ovat syntymän jälkeen toimintavalmiita, niiden käyttöä täytyy kuitenkin harjoitella. Katselu on pienen vauvan ensimmäisiä leikkejä. Erityisesti kasvosi ja ilmeesi ovat tärkeitä tutkimuskohteita. Kaikenlaiset äänet kiinnostavat kovasti.

Puhu lapselle paljon. Puhetta jäljittelemällä hänen oma puheensa kehittyy. Sanaleikit, lorut ja riimit ovat mukavaa kuultavaa jo hyvin pienenkin vauvan korvissa.

Kysy kirjastosta kirjoja vauvan vanhemmille ja alle 1-vuotiaalle

www.tampere.fi/kirjasto